

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Očkování pohledem hlavní hygieničky ČR

Hradecké vakcinologické dny
4. října 2024

Role očkování v ochraně veřejného zdraví

**Očkování představuje jeden z
nejúspěšnějších a nákladově
nejefektivnějších nástrojů ochrany
veřejného zdraví, které zachraňuje
životy a zlepšuje individuální i
veřejné zdraví.**

Role očkování v ochraně veřejného zdraví

Díky očkování se podařilo vymýtit pravé neštovice, blízko eradikace je také přenosná dětská obrna – před zahájením očkování na toto onemocnění způsobující závažné trvalé následky umíraly jen v tehdejších Československu desítky dětí a stovky byly celoživotně postiženy trvalými následky.

Role očkování v ochraně veřejného zdraví

U celé řady dalších onemocnění se podařilo redukovat jejich výskyt na minimum, a to zejména v Evropě. **V současné době máme k dispozici vakcíny, které zabraňují více než 20 život ohrožujícím nemocem a pomáhají lidem všech věkových kategorií žít delší a zdravější život.**

3 klíčové oblasti veřejného zdraví

Podpora

Podpora chování ve prospěch zdraví
= **zvyšování zdravotní gramotnosti**

↓ rizik životního stylu:
kampaně, osvětové akce,
intervenční programy

Ochrana

Kontrola infekčních nemocí,

řízení
environmentálních rizik,
zajištění zdravého
pracovního prostředí

Prevence a připravenost

Předcházet
nemocem/událostem:
vakcinace, screening,
monitoring
surveillance, (HBSC,
EHES, COSI, pylový
monitoring, tabák,
alkohol),..

Národní strategie očkování

Základem pro efektivní řízení očkování je očkovací strategie - jasné definování prioritních oblastí, stanovení cílů a kroků k jejich dosažení.

Pro naplňování cílů je důležitá spolupráce všech zapojených subjektů (Ministerstvo zdravotnictví, Státní zdravotní ústav, odborné lékařské společnosti, zdravotní pojišťovny)

Cíle v oblasti strategie očkování

- 1. Dosažení vysoké proočkovanosti populace**
- 2. Zajištění bezpečných a účinných očkovacích látek**
- 3. Vytvoření transparentního systému zavádění nových očkovacích látek do systému očkování - princip cost-effective**
- 4. Zvyšování povědomí o benefitech očkování u odborné a laické populace**

Jaké jsou hlavní prioritní skupiny ?

Děti - pravidelné očkování. U dětí je velmi často průběh onemocnění mnohem závažnější než u dospělých. Očkování je základním nástrojem prevence

Senioři a chronicky nemocní - u těchto skupin očkování významně snižuje riziko velmi závažného průběhu onemocnění

Zdravotníci a pracovníci v sociálních službách

Snížení zátěže zdravotnického systému

Očkování pomáhá zabránit tomu, aby zdravotní systém byl přetížen nejen péčí o pacienty, ale i nemocnými zdravotníky.

Menší počet nemocných zdravotníků znamená větší kapacitu pro péči o pacienty v kritickém stavu.

Menší počet infekčních nemocí znamená menší potřebu léčby antibiotiky a tím **omezení možností vzniku antimikrobní rezistence**

Proč je důležité očkování pracovníků?

1. Ochrana pacientů a klientů

Pracovníci jsou v přímém kontaktu s lidmi, často se staršími, imunitně oslabenými nebo jinak zranitelnými jedinci.

2. Prevence šíření infekcí v nemocnicích a sociálních zařízeních

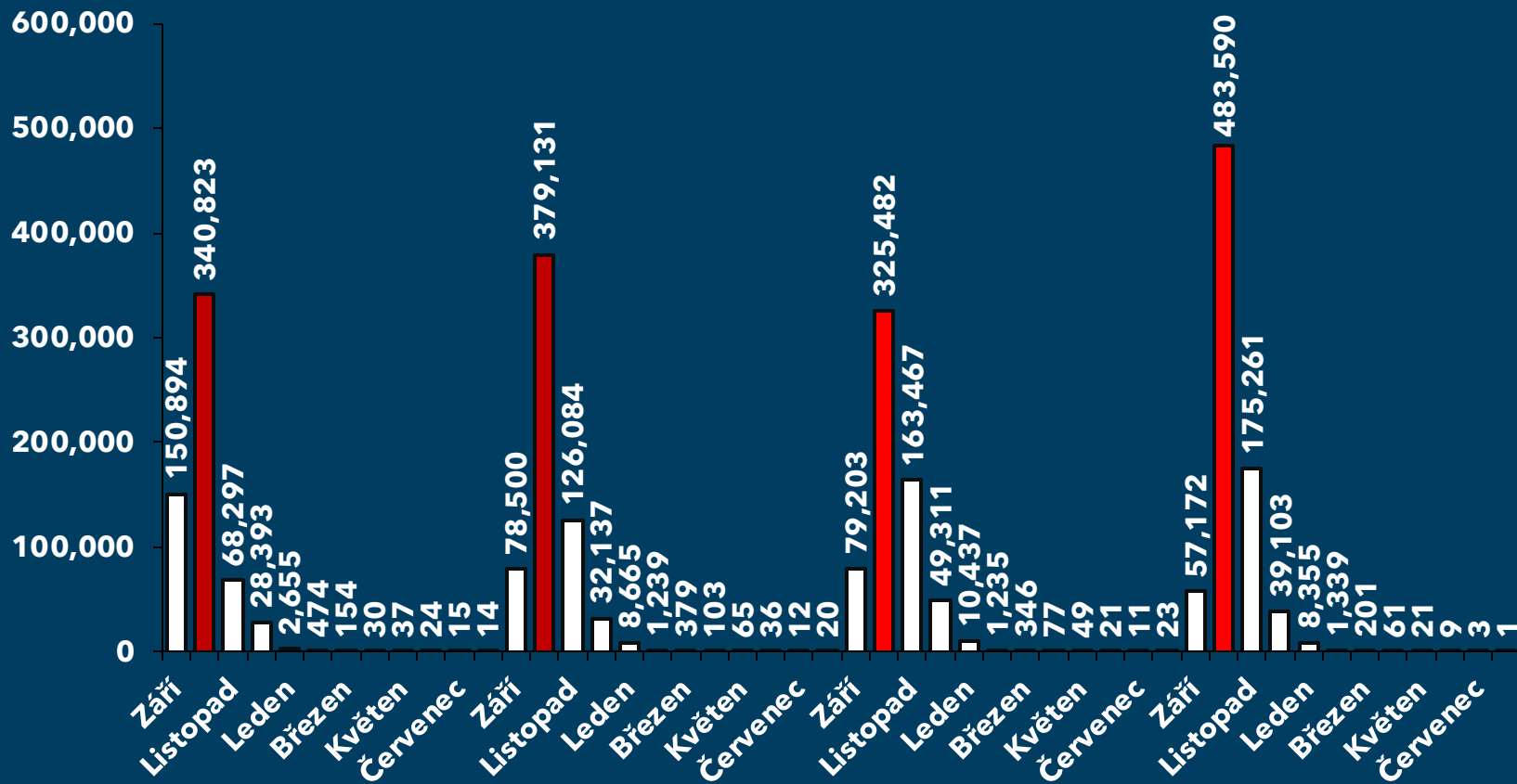
Prostředí, kde se infekční nemoci mohou rychle šířit. Očkování zdravotnického personálu pomáhá omezit šíření chorob, což zajišťuje bezpečnější prostředí pro všechny.

3. Ochrana samotných pracovníků

S ohledem na profesi jsou vystaveni vyššímu riziku nákazy různými infekčními nemocemi.

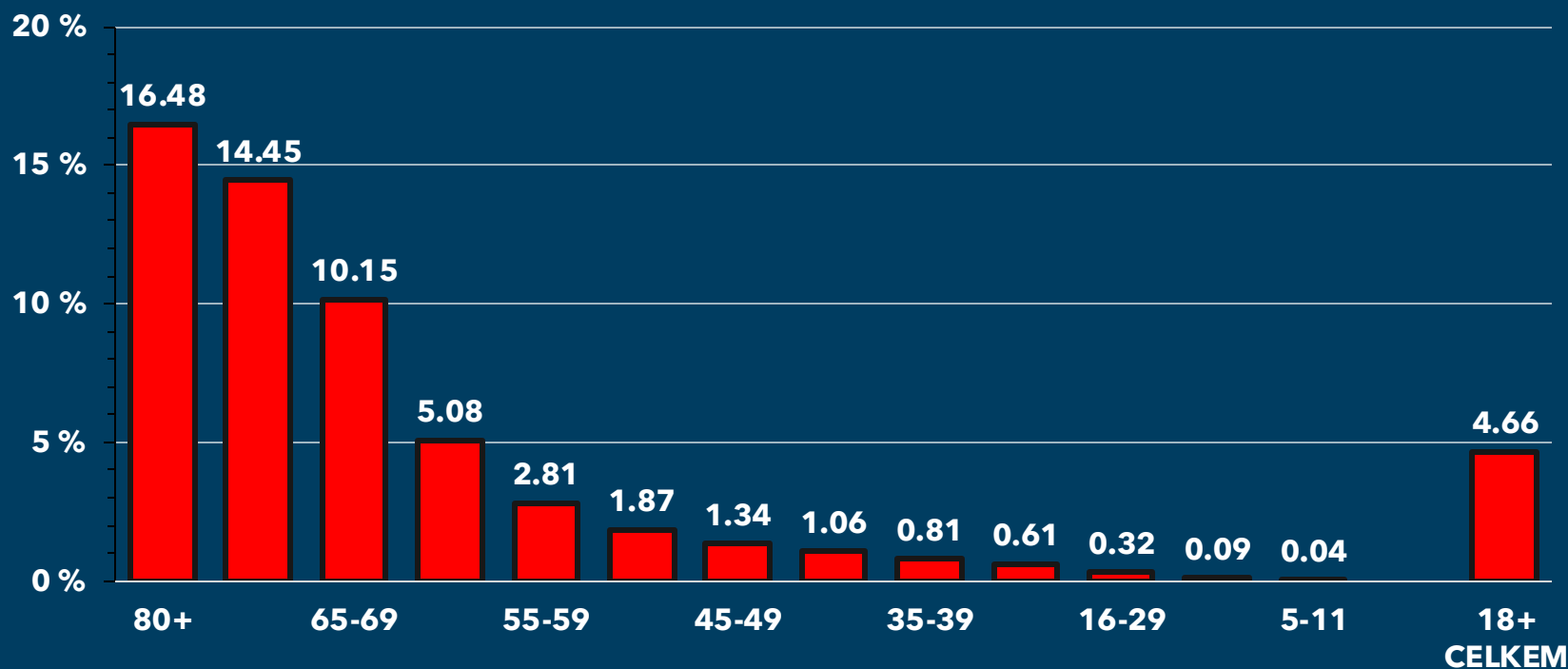
Proočkovvanosti proti vybraným respiračním onemocněním

Očkování proti chřipce dle měsíců sezóny 2020-2024

2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
N = 591 810	N = 626 371	N = 629 662	N = 765 116

Přehled proočkovanosti proti covid-19 v sezoně 2023/2024 dle věkových skupin (%)

Jaké jsou cesty ke zvýšení proočkovavanosti?

Komunikace o benefitech očkování s veřejností a lékaři
o významu prevence infekčních nemocí.

Vytvoření cílené komunikační kampaně na základě zjištění aktuálních důvodů váhavosti k očkování - sociologická studie - „identifikace překážek“

Boj proti dezinformacím - osvětové kampaně a spolupráce s médii. Akcentace úlohy MZ, SZÚ, odborných společností ČLS JEP, ČLK, lékařských fakult a středních škol se zdravotnickým profilem.

Jaké jsou cesty ke zvýšení proočkovavanosti?

Dostupnost očkování

Rozšíření okruhu poskytovatelů zdravotních služeb, kteří mohou očkování provádět – např. pro zajištění očkování osob, které nemají registrujícího lékaře.

Rozšíření okruhu osob, kterým je očkování hrazeno státem, a to na základě **komplexní cost effective analýzy** **zohledňující nejen individuální zdraví, ale i aspekty veřejného zdraví.**

Dopady

```
graph TD; A[Dopady] --> B[Zdravotní]; A --> C[Ekonomické];
```

Zdravotní

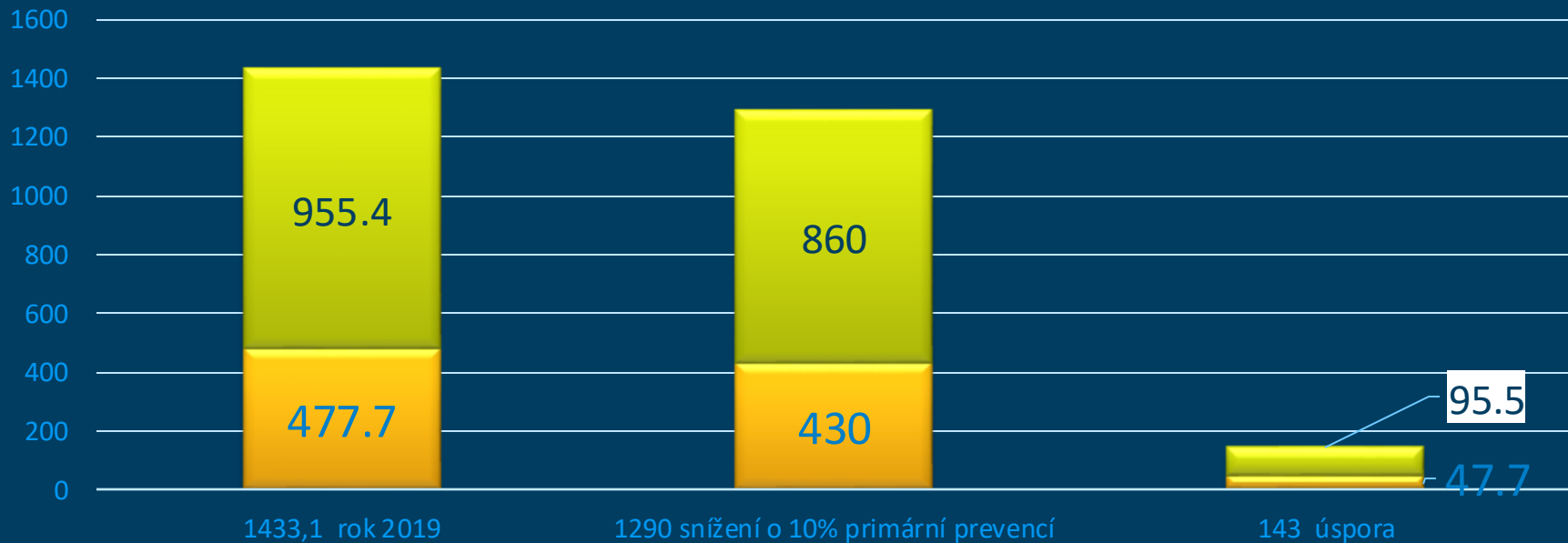
Prevence

- infekčních onemocnění
- závažných průběhů a úmrtí
- antibiotické rezistence

Ekonomické

Snížení ekonomické zátěže spojené s léčbou a ztrátou produktivity práce

Ekonomické ztráty z nemocí v mld

- nezdravotní ztráty: náklady na PN, ID, nemocní negenerují zisk, neodvádí do systému pojištění, prezenteismus, absenteismus
- léčebné výdaje

Zdroje: ČSÚ 2021, Zdravotnické účty ČR 2010 – 2019,
<https://hygiena.szu.cz/artkey/hyg-201103-0006> Prevence-a-ekonomika.php

*Nihil autem est,
quod non longinquitas
temporum adsequi possit
Cicero*

